

Schoolondersteuningsprofiel (SOP)

SBO De Vuurtoren (19KH00)

2025-2026

Spitsbergen 15
2721 GP Zoetermeer

Inhoudsopgave

- 1 Inleiding
- 2 Onze school & passend onderwijs
 - 2.1 Algemene gegevens
 - 2.2 Visie
 - 2.3 Onderwijs en ondersteuning
 - 2.4 Ondersteuning aan onze leerlingen
 - 2.5 Inspectie
- 3 Ondersteuningsmogelijkheden van onze school
 - 3.1 Specialisten
 - 3.2 Voorzieningen
 - 3.3 Onderwijsaanbod
 - 3.4 Methoden
 - 3.5 Fysieke ruimten
 - 3.6 Protocollen
 - 3.7 Leerkrachtvaardigheden
- 4 Organisatie van de ondersteuning
 - 4.1 Ondersteuningsroute binnen de school
 - 4.2 Samenwerking met kern- en ketenpartners
- 5 Planvorming en cyclisch werken
 - 5.1 Schoolondersteuningsprofiel (SOP)
 - 5.2 Ontwikkelingsperspectiefplannen (OPP)
- 6 Bijlage

1. Inleiding

Passend onderwijs

Alle kinderen verdienen een passende plek in het onderwijs. Zij hebben recht op onderwijs dat hen uitdaagt en rekening houdt met hun behoeften. Kinderen gaan, als het kan, naar het regulier onderwijs. Soms is er speciaal onderwijs nodig voor leerlingen die dáár het best op hun plek zijn. Zo worden ze zo goed mogelijk voorbereid op een vervolgopleiding en op een plek in de samenleving.

Voor leerlingen die dat nodig hebben, werkt de school samen met organisaties die in en rond de thuissituatie jeugdhulp bieden.

Inhoud van dit document

Deze rapportage beschrijft de visie op ondersteuning van de school, de ondersteuningsmogelijkheden die de school biedt om passend onderwijs te verzorgen en de ontwikkeldoelen die de school zichzelf stelt. Daarmee heeft dit document ook een functie voor het samenwerkingsverband, en voor ouders.

Rol samenwerkingsverband en school

Om ervoor te zorgen dat alle kinderen een passende plek krijgen, hebben scholen regionale samenwerkingsverbanden gevormd. In deze samenwerkingsverbanden werken het regulier en het speciaal onderwijs samen. De scholen in het samenwerkingsverband maken afspraken over onder andere de begeleiding en ondersteuning die alle scholen in de regio kunnen bieden en over welke leerlingen een plek kunnen krijgen in het speciaal onderwijs. Ook maakt het samenwerkingsverband afspraken met de gemeenten in de regio over de inzet en afstemming met jeugdhulpverlening.

Ouders melden hun kind aan bij de school van hun keuze en de school kijkt welke ondersteuning het kind nodig heeft en wat de mogelijkheden van de school zijn. Deze rapportage kan ouders een handvat bieden in de keuze van een school doordat het een beeld geeft van de ondersteuning die de school aan hun kind zou kunnen bieden. Of de school voor hun kind de juiste plek is zal altijd uit een individueel gesprek over de behoeften van het kind blijken. Dit hangt namelijk niet alleen af van de aanwezige ondersteuning, maar ook van de specifieke capaciteiten en de ondersteuningsbehoeften van het kind.

Totstandkoming van dit document

Dit document is tot stand gekomen op basis van een online vragenlijst. De school heeft geformuleerd welke ondersteuning mogelijk is, vanuit welke visie en met welke doelen.

2. Onze school & passend onderwijs

2.1 Algemene gegevens

Gegeven	Antwoord
Invuldatum	augustus 2024
Naam van onze school	SBO De Vuurtoren
Onderwijstype	Speciaal basisonderwijs (SBO)
Naam van ons schoolbestuur	Opoz
Naam samenwerkingsverband	SWV PO Zoetermeer

2.2 Visie

Ons onderwijsconcept

SBO

Toelichting op onderwijsconcept

Welkom op het schoolondersteuningsprofiel van De Vuurtoren, school voor Speciaal Basis Onderwijs. De Vuurtoren richt zich op het vergroten (of herstellen) van het zelfvertrouwen van het kind. Dat doen we door het schoolse leren te verpakken in veel praktische vaardigheden onder het motto: "Leren moet je DOEN".

Wij beschikken over een mooi gebouw, uitgerust met een prachtige leskeuken, een veelzijdig lokaal voor handvaardigheid en een echte schoolwinkel. Structuur en veiligheid is wat wij kinderen bieden. Het kind weet bij ons waar het aan toe is, de verwachtingen zijn altijd duidelijk. Wij kijken naar het niveau van het kind en passen daar ons onderwijsaanbod op aan.

Missie

'Vanuit een veilige haven begeleiden wij onze leerlingen naar hun eigen bestemming'

De Vuurtoren biedt onderwijs dat erop gericht is de leerlingen toe te leiden naar een zo autonoom mogelijk functioneren in de maatschappij. Ons onderwijs is uitdagend, praktisch en passend. Wij zijn opbrengstgericht en proactief, creatief en geïnspireerd, enthousiast en positief.

Visie

Op De Vuurtoren werkt het team vanuit een professionele cultuur. Bij de start op De Vuurtoren wordt gewerkt aan de drie basisbehoeften van leerlingen om tot leren te komen:

1. De leerling voelt zich competent;
2. De leerling ervaart een positieve relatie en interactie met de omgeving;
3. De leerling ervaart autonomie.

Hierbij wordt uitgegaan van de individualiteit van de leerling. De leerling wordt gezien en mag er zijn. Het doel is om een zo optimaal mogelijke leerontwikkeling tot stand te brengen en hierbij de opbrengst te maximaliseren. Samenwerking en overleg met ouders/verzorgers zijn voor het team van De Vuurtoren belangrijke voorwaarden om dit tot stand te kunnen brengen.

Veilige haven

Met de veilige haven bedoelen we dat we ons richten op het vergroten (of herstellen) van het zelfvertrouwen van het kind. Daar is onze school op ingericht.

Positive Behavior Support (PBS)

De Vuurtoren is PBS-gecertificeerd. PBS staat voor Positive Behavior Support. Dit is een doelmatige, schoolbrede aanpak die zich richt op het versterken van gewenst gedrag en het creëren van een positieve sociale omgeving. Zo wordt het leren bevordert en worden gedragsproblemen voorkomen. PBS is een 'kapstok' waaraan alle schoolinterventies en methoden die met gedrag te maken hebben opgehangen kunnen worden. Dingen die goed werken worden vastgelegd en geïntegreerd in PBS. Gedragsverwachtingen worden visueel gemaakt voor de kinderen om ervoor te zorgen dat er een positief schoolklimaat ontstaat. Op De Vuurtoren hebben we een gedragsspecialist die zich op PBS richt.

Rots en water

Op De Vuurtoren worden 'Rots en Water' trainingen gegeven door twee leerkrachten. De kinderen leren onder meer regels en grenzen ervaren. Respect voor jezelf en anderen is een belangrijk onderdeel van de training, net als bewustwording van je eigen kracht en de mogelijkheden en het vermogen om met anderen samen te spelen en te werken.

Met hun eigen bestemming

Met 'eigen bestemming' bedoelen we dat we kijken naar het niveau van het kind. Binnen onze mogelijkheden passen we ons onderwijsaanbod daarop aan.

Passende leerroutes

Ons onderwijsconcept is gebaseerd op het Landelijk Doelgroepenmodel. Met dit model schatten we het mogelijke eindniveau van de leerlingen in en brengen we het benodigde onderwijsaanbod en de nodige ondersteuning goed in kaart.

De school doorloopt met het model een aantal vaste stappen waarmee ieder kind een bepaalde leerroute toegewezen krijgt. Wij richten ons onderwijs in volgens deze verschillende leerroutes, zodat ieder kind de leerroute volgt die passend is bij zijn of haar maximaal haalbare uitstroombestemming.

Onderwijslijnen

Teambreed hebben wij voor de vier hoofddomeinen (rekenen, taal/spelling, technisch lezen en begrijpend lezen) de inhoudelijke leerlijnen vastgesteld. Op deze manier weet iedere leerkracht per domein wat er in het regulier onderwijs per jaar aan bod komt. Naar aanleiding van deze kennis van de leerlijnen hebben we per uitstroomniveau (van onze leerlingen) onze eigen leerroutes voor praktijkonderwijs bepaald. Dit noemen wij onze onderwijslijnen. De onderwijslijnen geven richting aan ons onderwijs; iedere leerkracht weet precies welke leerroute gevolgd moet worden om iedere leerling op zijn of haar hoogst haalbare uitstroomniveau te krijgen.

Ontwikkelingsperspectief (OPP)

Scholen voor speciaal basisonderwijs moeten voor elke leerling een OPP (ontwikkelingsperspectief) maken. Dit ontwikkelingsperspectief laat zien hoe het gaat op school. Er wordt gekeken naar de talenten en mogelijkheden van het kind en naar het welzijn op sociaal-emotioneel gebied.

Het OPP laat het niveau zien dat uiteindelijk verwacht wordt van het kind. Hierbij zijn de stimulerende en belemmerende factoren, de ondersteuningsbehoeften en de uitstroombestemming belangrijk. De resultaten uit het Landelijk Doelgroepenmodel worden hierbij ook gebruikt.

Het OPP wordt één keer per jaar gemaakt. Ieder half jaar vindt er een evaluatie plaats met de ouders. Als het wenselijk is wordt het OPP bijgesteld.

Onze visie op passend onderwijs

Kleine groepen

Wij vinden het belangrijk dat de kinderen op De Vuurtoren genoeg aandacht krijgen. Daarom werken we in kleine groepen van maximaal 16 kinderen. Onze kleuterklas (de OKé-groep) is een observatiegroep van maximaal 12 kinderen in de leeftijd van 4 tot 7 jaar. Binnen de ongeveer twee jaar waarin het kind in de OKé-groep zit wordt bekeken welk type onderwijs het best bij het kind past: regulier onderwijs, SBO (speciaal basisonderwijs) of SO (speciaal onderwijs). Onze vaardigheden om vroegtijdig te signaleren en monitoren zijn sterk, mede door de nauwe samenwerking met de

logopedist, de orthopedagoog en de intern begeleider. Een eventuele overplaatsing gaat altijd in nauw overleg met ouders.

Succeservaringen

Binnen het werken in onze kleine groepen vinden wij het van belang om veel structuur te bieden. Werken met een doorgaande lijn, zowel op didactisch als sociaal-emotioneel gebied, is hier een voorbeeld van. Wij zetten daarnaast sterk in op het herstel van het zelfbeeld van het kind. Een kind dat op zijn of haar eigen niveau werkt en succeservaringen behaalt, bouwt zelfvertrouwen op en komt tot leren. Een goede samenwerking en gesprekken met ouders zijn essentieel om samen tot het beste resultaat voor het kind te komen.

Onze mogelijkheden

Wij bieden de kinderen alle hulp en ondersteuning die binnen de grenzen van het speciaal basisonderwijs passen. Soms hebben kinderen moeite om hun emoties te reguleren, wat het leren bemoeilijkt. Met ons 'stappenplan ongewenst gedrag' bieden we de kinderen strategieën en mogelijkheden, zoals time-out plekken, om met hun gedrag en emoties om te leren gaan. Mocht een kind zich stelselmatig buiten de door ons gestelde grenzen begeven, of worden er geen succeservaringen meer behaald, dan komen het leren en de veiligheid van zowel het kind als die van de andere kinderen in het gedrang. Samen met de ouders zullen we dan op zoek gaan naar een passende overplaatsing.

2.3 Onderwijs en ondersteuning

Kenmerkend voor onze leerlingen

Toelaatbaarheidsverklaring voor het SBO

Onze school is er voor alle leerlingen uit de regio met een toelaatbaarheidsverklaring (TLV) SBO.

Sterke punten in onze ondersteuning

Sterk team

De Vuurtoren heeft een sterk, positief ingesteld team. De talenten binnen ons team worden benut, zo hebben we bijvoorbeeld een reken- en taalcoördinator, een gedragsspecialist PBS, verschillende vakdocenten en creatieve specialisten. Daarnaast hebben we meerdere disciplines in huis zoals een orthopedagoog, een fysiotherapeut en een logopedist. Met elkaar kunnen we de meeste kinderen de zorg bieden die zij nodig hebben.

Leren moet je DOEN

Onze leerlingen komen niet voldoende tot leren als ze alleen maar achter een tafeltje zitten met een boek voor hun neus. Wij zijn daarom erg trots op ons handvaardigheid- en kooklokaal. Daar leren onze leerlingen hun creativiteit in de praktijk te brengen. Het kind leert hier te doen. Dit geldt ook voor onze 'winkel' in de centrale hal. Hier leren de kinderen van de onder- en middenbouw spelenderwijs vaardigheden om zelfstandig te kunnen winkelen. Tijdens onze praktijklessen oefenen kinderen bijvoorbeeld met wegen, meten, geld uittellen, enzovoorts.

De gerechten die gemaakt worden in ons kooklokaal komen uit ons eigen Vuurtorenkookboek.

Grenzen aan onze ondersteuning

Onze grenzen

Wij werken samen met verschillende zorginstanties om kinderen met een specifieke hulpvraag te kunnen ondersteunen. Wel staat altijd voorop dat onze verantwoording ligt bij het onderwijs aan het kind. Wij zijn geen opvang of zorginstelling.

Het uitblijven van succeservaringen is voor ons een belangrijk meetinstrument. Dit merken we bijvoorbeeld als een kind structureel afwijkt van het klassikale aanbod en er te vaak een beroep moet worden gedaan op ondersteuning buiten de groep. Hierdoor weten we dat een kind tegen een grens aanloopt, wat het zelfvertrouwen en zelfbeeld bedreigt. In dat geval zullen we tijdig contact met de ouders opnemen om samen naar een oplossing te zoeken.

Onze ambities en ontwikkeldoelen voor de ondersteuning

Landelijk Doelgroepenmodel

Onze kinderen ontwikkelen zich vaak volgens een grillige lijn en de verschillen tussen hen kunnen groot zijn. In het ontwikkelingsperspectiefplan (OPP) leggen wij vast wat de mogelijkheden zijn van de leerlingen. Vanuit verschillende deskundigheden en op verschillende momenten wordt er bepaald wat een leerling nodig heeft om op het gewenste niveau uit te stromen. Er wordt dus niet alleen naar het IQ van het kind gekeken, maar naar het kind in zijn totaliteit. Dat is een veelomvattend proces. Het Landelijk Doelgroepenmodel ondersteunt ons hierbij. Het is een hulpmiddel voor het onderwijs om te omschrijven wat het leerstofaanbod voor de leerlingen kan zijn en op welke manier deze kinderen ondersteund worden bij het onderwijs. Het helpt ons een goed beeld te schetsen van waar de leerling staat, welke ondersteuning er nodig is en wat zijn of haar toekomstperspectief is.

Verschillende leercurves

Wat ons onderwijs uitdagend kan maken, is dat kinderen op verschillende leeftijden bij ons instromen. Van een kind dat in de kleutergroep instroomt hebben we gedurende de schoolloopbaan genoeg gegevens om een passende leerroute en uitstroombestemming te bepalen. Soms komen kinderen binnen in de bovenbouw. Wij hebben in dat geval weinig gegevens van het kind en daarbij ook weinig tijd om deze gegevens zelf te verzamelen in de groep. De gegevens die we ontvangen van de voorgaande school zijn vaak niet representatief omdat de getoetste stof niet aansluit bij de behoefte van het kind. Deze kinderen doorlopen daarmee een andere curve dan de kinderen die op jonge leeftijd instromen. In gesprekken met het voortgezet onderwijs is het daarom soms lastiger om vast te stellen wat de mogelijkheden van het kind zijn.

Inspectiebeoordeling

De Inspectie beoordeelt de kwaliteit van het onderwijs, de kwaliteitszorg en het financieel beheer primair op het niveau van de standaard. Deze kwaliteitsbeoordeling leidt tot een oordeel over de school als geheel. De beoordeling "voldoende" betekent dat de school voldoet aan de deugdelijkheidseisen en daarmee basiskwaliteit aan de leerlingen biedt. Als de school daarnaast ook eigen aspecten van kwaliteit op overtuigende wijze laat zien, dan kan de school de beoordeling "goed" ontvangen. Eigen aspecten van kwaliteit hebben betrekking op de ambities en doelen die een school zelf stelt en die verder reiken dan basiskwaliteit.

Het inspectierapport van onze school is te vinden via deze link:

<https://www.onderwijsinspectie.nl/zoek-scholen>

De Inspectie heeft onze school beoordeeld met de waardering: Voldoende (4 juni 2024)

2.4 Ondersteuning aan onze leerlingen

Deze paragraaf beschrijft welke ondersteuning wij bieden aan al onze leerlingen, en welke ondersteuning wij bieden aan leerlingen die meer ondersteuning of meer uitdaging nodig hebben.

Ondersteuning in de lessen

Aan alle leerlingen:

Groepsindeling

Het begint met de plaatsing in de juiste groep. Een kind dat zich prettig voelt in de groep komt beter tot leren. Ieder jaar maken wij met het hele team een nieuwe groepsindeling. We kijken samen naar het gedrag en niveau van elke leerling: bij welke groep en bij welke leerkracht past het kind het best? Op deze manier kunnen we de kinderen 'clusteren', waardoor het aanbod goed op de leerlingen afgestemd kan worden.

Voorspelbaarheid

Wij investeren in duidelijkheid naar onze leerlingen door een vast dagritme, vaste regels en altijd voor te bereiden op wat komen gaat. Voorspelbaarheid geeft veiligheid. Onze instructies zijn altijd kort, duidelijk en gestructureerd. We hebben diverse hulpmiddelen die optimaal zijn voor de concentratie van kinderen. Zo hebben wij koptelefoons beschikbaar en werken we met studiebuddy's. Samenwerking met buddygroepen maakt dat een kind, zo nodig, even bij kan komen in een naastgelegen groep als het even moeilijk gaat. Ook speciale time-outplekken geven de leerlingen het gevoel dat ze tot zichzelf mogen komen of even mogen bewegen. Soms geeft de wetenschap dat deze middelen er zijn al rust.

Screening

Iedere nieuwe leerling wordt zes tot acht weken na binnenkomst gescreend door de logopedist, om te checken of de leerling in staat is om zich verbaal verstaanbaar te maken. Als dit niet zo is wordt er een vervolgtraject in gang gezet.

EDI-model

Wij geven onze lessen volgens het EDI-model. EDI staat voor 'Expliciete Directe Instructie'. Het is een bewezen aanpak om de leseffectiviteit te verhogen en te zorgen voor succeservaringen en betere leerprestaties bij de leerlingen. De leerkracht speelt daarbij een grote rol.

Een EDI-les is als volgt opgebouwd:

1. Activeren van voorkennis
De leerkracht begint de les met het ophalen van al eerder opgedane kennis van het onderwerp.
2. Lesdoel formuleren
Aan het begin van iedere les wordt kort het lesdoel van de les benoemd.
3. Instructie geven
Tijdens de instructie biedt de leerkracht een duidelijk stappenplan aan.
4. Begeleide inoefening
De leerkracht doet de opdracht voor.
5. 'Kleine' lesafsluiting
Via een kleine opdracht controleert de leerkracht of de opdracht goed begrepen is.
6. Zelfstandig werken
De leerlingen gaan zelf aan de slag met opdrachten die passen bij het lesdoel.

7. Verlengde instructie

Met een klein groepje gaat de leerkracht aan de slag om de laatste hiaten weg te nemen.

Kernwaardes

Via onze kernwaardes 'Veiligheid', 'Verantwoordelijkheid' en 'Respect' weten de kinderen welk gedrag er van hen verwacht wordt binnen de school. Hieronder vallen bijvoorbeeld gangafspraken, klassenafspraken en pleinafspraken.

Aan leerlingen die meer ondersteuning of meer uitdaging nodig hebben:

Onderwijsassistenten

Iedere groep heeft een onderwijsassistent die ingezet kan worden voor leerlingen die meer ondersteuning of uitdaging nodig hebben. Daarnaast hebben we verschillende disciplines in huis zoals een logopedist, een orthopedagoog, een schoolmaatschappelijk werker en een motorisch remedial teacher.

SoVa-trainingen

Een paar keer jaar geven de schoolmaatschappelijk werker en de orthopedagoog in kleine groepjes SoVa-trainingen (sociale vaardigheidstrainingen). Hierin kunnen verschillende onderwerpen aangeboden worden, mede om het zelfvertrouwen te vergroten.

Interventies PBS

Als leerlingen meer ondersteuning of uitdaging nodig hebben wordt er ook gekeken naar passende gedragsinterventies binnen PBS.

2.5 Inspectiebeoordeling

De Inspectie beoordeelt de kwaliteit van het onderwijs, de kwaliteitszorg en het financieel beheer primair op het niveau van de standaard. Deze kwaliteitsbeoordeling leidt tot een oordeel over de school als geheel. De beoordeling "voldoende" betekent dat de school voldoet aan de deugdelijkheidseisen en daarmee basiskwaliteit aan de leerlingen biedt. Als de school daarnaast ook eigen aspecten van kwaliteit op overtuigende wijze laat zien, dan kan de school de beoordeling "goed" ontvangen. Eigen aspecten van kwaliteit hebben betrekking op de ambities en doelen die een school zelf stelt en die verder reiken dan basiskwaliteit.

Op 04-06-2024 vond het laatste eindoordeel van de inspectie plaats.

Het inspectierapport van onze school is te vinden via deze link:

<https://www.onderwijsinspectie.nl/zoek-scholen>

De Inspectie heeft onze school beoordeeld met de waardering Voldoende.

Punten van verbetering

In de lessen kunnen de leraren het doel concreter naar voren laten komen. Nu is niet altijd duidelijk wat de leraren met de lessen willen bereiken. Daarnaast kan De Vuurtoren beter met de ouders in gesprek gaan over wat ouders in het contact met school kunnen verwachten.

Sterke punten

De school heeft een doelgericht en passend aanbod in taal, rekenen en burgerschap. Op de school werkt het team goed aan de doelen die leerlingen moeten bereiken aan het einde van het Speciaal BasisOnderwijs (SBO). De school volgt de ontwikkeling van de leerlingen nauwkeurig. Als het nodig is, past de school het onderwijs en de begeleiding aan aan de individuele behoeften van de leerlingen. De intern begeleiders helpen de leraren hierbij. Veel leerlingen krijgen ook extra hulp buiten de klas. De lessen op De Vuurtoren verlopen rustig en de leerlingen doen actief mee. Het team van De Vuurtoren zorgt voor een fijne sfeer en richt zich op een omgeving waarin kinderen kunnen leren. De leraren van De Vuurtoren leggen goed uit en geven de leerlingen voldoende tijd om te oefenen met de lesstof. De school controleert regelmatig of het veilig is en werkt aan het versterken van goed gedrag en het voorkomen van problemen. Leerlingen die wij spraken zeggen dat ze zich veilig voelen en graag naar school gaan. Het team van De Vuurtoren stelt duidelijke doelen op, werkt in kleine teams om deze doelen te bereiken en kijkt regelmatig of de doelen gehaald worden. Bij deze evaluaties betreft de school ook ouders en zorginstanties om de kwaliteit van het onderwijs te verbeteren. Zo laat de school zien dat ze een werkend kwaliteitsstelsel hebben.

3. Ondersteuningsmogelijkheden van onze school

Onze school heeft diverse ondersteuningsmogelijkheden beschikbaar voor onze leerlingen. In paragraaf 3.1 tot en met 3.3 zijn overzichten weergegeven van de aanwezige ondersteuning.

Legenda

Op de school aanwezig

Centraal beschikbaar voor de school via het bestuur

Centraal beschikbaar voor de school via samenwerkingsverband of derden

3.1 Specialisten

Binnen ons schoolteam zijn voor verschillende functies (taak)uren toegewezen om ondersteuning aan onze leerlingen te bieden en tegemoet te komen aan hun specifieke onderwijsbehoeften. Deze zijn hieronder weergegeven.

De onderstaande lijst toont de specialisten die ingezet kunnen worden voor leerlingen die hier behoefte aan hebben.

Specialisten	Op de school	Via het bestuur	Via het SWV of derden
Ambulant begeleider			
Autisme-specialist			
Coordinator passend onderwijs			
Dyslexiespecialist			
Faalangstreductietrainer			
Fysiek specialist (zoals motorisch remedial teacher)			
Gedrag / sociale vaardigheden specialist			
Jonge kind specialist			
Laagbegaafdenspecialist			
Meer- en hoogbegaafdheid specialist			
Minder- en laagbegaafdheid specialist			
Ondersteuningsadviseur / gedragswetenschapper			
Orthopedagoog			
Reken-/wiskunde-specialist			
Taal-/leesspecialist			

Anders, namelijk	Op de school	Via het bestuur	Via het SWV of derden
Fysiotherapeut			

Toelichting specialisten

Gedragsspecialis, PBS- coördinator

Als aanvullende toelichting op één van de specialisten, willen we aangeven dat onze gedragsspecialist zich voornamelijk richt op onze PBS- werkwijze.

3.2 Voorzieningen

De onderstaande lijst toont de voorzieningen die beschikbaar zijn voor leerlingen die hier behoefte aan hebben. Deze voorzieningen zijn veelal gericht op groepen leerlingen met een vergelijkbare ondersteuningsbehoefte.

Voorziening	Op de school	Via het bestuur	Via het SWV of derden
Autiklas / structuurgroep			
Gedragsgroep			
Observatieklas			

3.3 Onderwijsaanbod

De onderstaande lijst toont het onderwijsaanbod dat beschikbaar is voor leerlingen die hier behoefte aan hebben. Het onderwijsaanbod betreft hier een methodiek en/of aanpak die is geïntegreerd in het onderwijsprogramma en de leerlijnen van de school, of geïntegreerd kan worden na constatering van een ondersteuningsbehoefte van een leerling.

Onderwijsaanbod	Op de school	Via het bestuur	Via het SWV of derden
Aanbod dyslexie			
Aanbod executieve functies			
Aanbod laagbegaafdheid			
Aanbod meer- en hoogbegaafden			
Aanbod motorische/fysieke ontwikkeling			
Aanbod sociaal emotionele ontwikkeling			
Aanbod spraak/taal			
Compacten en verrijken			
Preventieve signalering van leer-, opgroei-, opvoedproblemen			
Preventieve signalering van leesproblemen			
Preventieve signalering van rekenproblemen			

3.4 Methoden

De onderstaande lijst toont de methoden die naast het onderwijsprogramma ingezet kunnen worden voor leerlingen die hier behoefte aan hebben. Het betreft een training en/of aanpak die onze school de mogelijkheid geeft om specifieke leerlingen extra te ondersteunen in hun ontwikkelingsbehoefte.

Methode	Op de school	Via het bestuur	Via het SWV of derden
Aanpak emotionele ontwikkeling			
Aanpak executieve functies			
Aanpak gedrag(sproblemen)			
Aanpak motorische/fysieke ontwikkeling			
Aanpak sociale veiligheid			
Agressieregulatietraining			
Compenserende dyslexiesoftware			
Faalangstreductietraining			
Preventieve methode leesproblemen			
Rouwverwerking			
Time-out aanpak			
Training sociale vaardigheden			

3.5 Fysieke ruimten

Verder zijn onderstaande fysieke ruimten binnen onze school aanwezig om aan specifieke ondersteuningsbehoefte tegemoet te komen. Het gaat ook om de aanpassingen in onze school die fysieke toegankelijkheid en daarmee deelname aan het onderwijs voor leerlingen met een fysieke beperking mogelijk maken.

Fysieke ruimten
Praktijklokalen/-voorzieningen keuken
Ruimte voor een time-out
Prikkelarme werkplek of stilteruimte
Praktijklokalen/-voorzieningen techniek
Ruimte voor één op één begeleiding
Ruimte met specifiek functies voor bewegings- en leerbehoeften of SOVA
Anders, namelijk ...
Praktijklokaal handvaardigheid
praktijklokaal winkel

3.6 Protocollen

De onderstaande lijst toont de protocollen die we binnen onze school gebruiken. Het betreft handelingsrichtlijnen waarmee onze school voorbereid is om snel te kunnen handelen in voorkomende gevallen.

Protocol	Status
Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling	Actief toegepast
Protocol anti-pestten	Actief toegepast
Protocol dyslexie	Actief toegepast
Protocol gedrag / sociale veiligheid	Actief toegepast
Protocol schorsen en verwijderen	Actief toegepast
Protocol voorkomen schoolverzuim en thuiszitters	Actief toegepast

Anders, namelijk ..	Status
kwaliteitskaarten	Actief toegepast

Veiligheid	Antwoord
Leerlingen voelen zich aantoonbaar veilig	Ja
Personeel zorgt voor respectvolle omgang	Ja
School heeft inzicht in veiligheidsbeleving	Ja
School heeft veiligheidsbeleid	Ja

Toelichting protocollen

Kwaliteitskaarten

In de kwaliteitskaarten leggen we ons beleid vast, met alle afspraken die we over een onderwerp of vakgebied gemaakt hebben. Zo hebben we bijvoorbeeld kwaliteitskaarten over het schrijven van een rapport of OPP; hoe schrijven we deze en wat staat erin?

Ook voor de vier hoofddomeinen (rekenen, taal/spelling, technisch lezen en begrijpend lezen) en overige vakken staat precies beschreven hoe we per bouw lesgeven, aansluitend bij de onderwijslijnen. We benoemen onder meer de doorgaande lijn en de structuur van de lessen.

Kwaliteitskaarten maken ons beleid inzichtelijk en geven richting, structuur en uniformiteit (gelijkheid) aan ons handelen binnen de school.

3.7 Leerkrachtvaardigheden

De onderstaande lijst toont de leerkrachtvaardigheden op onze school. Het betreft een zelfoordeel van de school op de indicatoren voor handelingsgericht werken (HGW). Handelingsgericht werken is een methodische aanpak voor het bepalen en organiseren van de ondersteuning die een leerling nodig heeft. De mate waarin een school handelingsgericht werken realiseert, bepaalt mede in hoeverre de school passend onderwijs aan een leerling kan bieden.

De percentages in de eerste tabel zijn een optelling van de scores op de individuele indicatoren. In de tweede tabel zijn de scores per indicator weergegeven.

Legenda vaardigheden

#	Aantal indicatoren
N	Nog niet ontwikkeld
I	In ontwikkeling
O	Ontwikkeld
V	Ver ontwikkeld

Leerkrachtvaardigheden	#	N	I	O	V
Handelingsgericht werken	13	0%	15%	69%	15%

Indicator HGW	Score
Onze leraren verkennen en benoemen concreet de onderwijsbehoeften van leerlingen (o.a. door observatie, gesprekken en het analyseren van toetsen).	Ontwikkeld
Onze onderwijs- en begeleidingsstructuur is voor iedereen duidelijk. Er zijn heldere afspraken over wie wat doet, waarom, waar, hoe en wanneer.	Ontwikkeld
Onze leraren kunnen reflecties inzichtelijk maken met een door de school gekozen instrumentarium.	Niet te beoordelen
Onze leraren evalueren systematisch en periodiek hun leer- en ontwikkeldoelen en stellen deze indien nodig bij.	Ontwikkeld
Onze leraren reflecteren op de samenhang tussen leerling, leraar, groep en stof om de onderwijsbehoeften te begrijpen en daarop af te stemmen.	Ver ontwikkeld
Onze leraren werken planmatig en cyclisch aan de leer- en ontwikkeldoelen voor de groep, subgroepjes en mogelijk individuele leerlingen.	Ontwikkeld
Onze leraren geven vorm aan het onderwijs op basis van SMART-doelen op korte en langere termijn (in plaats van een vastgestelde methodiek).	Ontwikkeld
Onze leraren reflecteren op het eigen handelen en het effect daarvan op het gedrag van leerlingen, ouders, collega's.	Ontwikkeld
Onze leraren doen actief aan collectieve reflectie op de keuzes en het eigen handelen en dat van collega's.	In ontwikkeling

Onze leraren creëren eigenaarschap van het leerproces bij hun leerlingen.	In ontwikkeling
Onze leraren werken samen met ouders. Ze betrekken hen als ervaringsdeskundige en partner bij de analyse en het bedenken en uitvoeren van de aanpak.	Ontwikkeld
Onze leraren maken (eigen) keuzes in aanbod en aanpak om passend te arrangeren op onderwijsbehoeften.	Ontwikkeld
Onze leraren gaan in hun houding en gedrag nadrukkelijk uit van wat wel kan (ondanks belemmeringen).	Ontwikkeld
Onze leraren zijn zich bewust van de grote invloed die zij op de ontwikkeling van hun leerlingen hebben.	Ver ontwikkeld

4.

5. Organisatie van de ondersteuning

Om de gewenste ondersteuning te bieden aan onze leerlingen kennen we een ondersteuningsroute binnen onze school en werken we samen met externe organisaties.

5.1 Ondersteuningsroute binnen de school

Inrichting ondersteuningsroute

Zorgroute

Signalering van opvallendheden op didactisch en/of sociaal-emotioneel gebied kan plaatsvinden door ouders, de leerkracht, de intern begeleider of extern betrokkenen.

De route die na de signalering gevolgd wordt, start altijd bij de leerkracht, ook als de ouders de signalering doen. Zij benaderen de leerkracht. De leerkracht gaat naar de intern begeleider, waarna deze de situatie voorlegt in het MDO (Multidisciplinair Overleg). In het MDO wordt de zorg besproken met het betrokken onderwijsteam, de orthopedagoog, directie en neemt ook de gemeente, schoolmaatschappelijk werk en mogelijk de leerplichtambtenaar deel aan het gesprek. De bevindingen of het advies worden vervolgens teruggekoppeld naar de ouders, waarna het eventuele zorgtraject gestart wordt. Indien een zorgtraject start, zal altijd het samenwerkingsverband betrokken worden.

Samenwerking met ouders bij de ondersteuning

Onze school werkt samen met ouders.

De taak om ouders te betrekken bij de ondersteuning ligt bij de:

- Directie, team- of afdelingsleider
- Intern begeleider
- Gedragsspecialist / orthopedagoog
- Leraar / mentor

Toelichting op de samenwerking met ouders

Ouderbetrokkenheid

Ouders zijn bij ons van harte welkom. Elke dag hebben zij de mogelijkheid vragen te stellen aan de leerkracht van het kind. Wij willen graag een laagdrempelig contact met ouders. Wij verwachten van ouders wederzijds respect. Wij gaan professioneel om met hun kind en verwachten van hen hetzelfde.

Wij zien ouders als gelijkwaardige partners. Wij streven naar optimale betrokkenheid van ouders op onze school, zodat dit ook doorwerkt naar de leerlingen in de groep (motivatie). Ouders zijn een voorbeeld voor hun kind(eren). Daar waar ouders de mogelijkheden of middelen niet of nauwelijks hebben, biedt de school een helpende hand om gezamenlijk tot een goede oplossing te komen. Wij doen dit vanuit een positieve en professionele grondhouding en vanuit het vertrouwen in de leerling. Wij hebben hulpouders in de school. Voorbeelden van activiteiten waarbij hulp nodig kan zijn: luizencontrole, schoonmaak van de keuken, versiering bij feesten, begeleiden van uitstapjes, onderhouden van de schooltuinen. De oproepen voor ouderhulp vinden plaats in de ouderapp Parro.

Oudergesprekken

Op De Vuurtoren vinden we het contact met ouders erg belangrijk. Ieder schooljaar vinden er ten minste drie gesprekken tussen de ouders en de leerkracht plaats. Aan het begin van het schooljaar houden we een startgesprek met u, de ouders, waarin we focussen op de positieve kenmerken van het kind. Tweemaal per jaar voeren we oudergesprekken na de rapporten/over[Av1] het advies voor de bovenbouw en vindt het evaluatiegesprek naar aanleiding van het OPP plaats.

Ouderapp Parro

Wij werken met de ouderapp Parro. Ouders van nieuwe leerlingen ontvangen hiervoor aan het begin van het schooljaar de inloggegevens. Via de app worden kinderen ziekgemeld en kunnen er medische afspraken doorgegeven worden. Regelmatig staan er leuke foto's en nuttige informatie op de app. Inschrijven voor start- en rapportgesprekken gebeurt ook via Parro. Ouders kunnen persoonlijk chatten met de leerkrachten, zonder dat andere ouders dit lezen. Wij verwachten dat alle ouders de ouderapp gebruiken.

Nieuwsbrief

Via de nieuwsbrief communiceren we lopende zaken naar ouders.

Medezeggenschapsraad

Het vormgeven en uitvoeren van het beleid van de school is een taak van ouders, leerkrachten, directie en bestuur samen. De Vuurtoren heeft hiervoor een actieve medezeggenschapsraad (MR), waarin personeelsleden en ouders alle onderwerpen bespreken die op school van belang zijn. De MR bestaat uit zes leden; drie leden uit de oudergeleding en drie leden uit het team. De vergaderingen van de MR zijn meestal openbaar.

Ondersteuningsteam

Onze school werkt met een ondersteuningsteam. Een ondersteuningsteam is een deskundig team dat bij elkaar komt om leerlingen te bespreken die extra ondersteuning nodig hebben.

Ons ondersteuningsteam bestaat in ieder geval uit de:

- Jeugdhulpprofessional
- Schoolmaatschappelijk werker
- Gedragsspecialist / orthopedagoog
- Leraar / mentor
- Directie, team- of afdelingsleider
- Intern begeleider
- Ouders

Ons ondersteuningsteam komt minimaal 15 keer per jaar bij elkaar.

Aanmeldproces

Wanneer de school niet kan voldoen aan de onderwijs- en/of ondersteuningsbehoefte van een

leerling wordt er gezocht naar een passende plek.

Bij leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften vindt warme overdracht plaats met de voorschoolse voorziening of de vorige school.

De verantwoordelijkheid voor het aanmeldproces ligt bij:

- Onder-/bovenbouw coördinator

De verantwoordelijkheid voor het aanmeldproces ligt bij:

- Intern begeleider / zorgcoördinator

Toelichting op het aanmeldproces

Aanmeldprocedure

Als ouders geïnteresseerd zijn in een aanmelding op onze school, en er is sprake van een TLV (toelaatbaarheidsverklaring) SBO, dan kunnen zij contact met ons opnemen voor een rondleiding. Als er geen TLV SBO is, wordt het kind geobserveerd door een ambulant begeleider. Dit om te toetsen of het kind geschikt is voor het SBO. Als dit het geval blijkt te zijn zal het IHI (Integraal Handelingsgericht Indiceren) een TLV SBO toekennen. Nadat de huidige school de verklaring heeft aangevraagd voor het kind en deze is toegewezen, is deze nieuwe leerling, indien er plaats is, van harte welkom bij ons op school. De BPO'ers spelen, naast de intern begeleiders van school, tevens een rol in de warme overdracht en het overdragen van de dossiers en verslagen.

Buiten Zoetermeer

Mocht een kind al een TLV SBO hebben en het komt van buiten ons samenwerkingsverband, dan zal een ambulant begeleider van ons samenwerkingsverband het kind komen observeren voordat we overgaan tot aanmelding.

Procedure na aanmelding

Een week voor een kind naar onze school komt mag het langskomen voor een wenmoment, een kennismaking met de nieuwe groep. In ongeveer drie kwartier wordt het kind welkom geheten en wordt iedereen voorgesteld. Onze leerlingen weten zelf heel goed hoe spannend het is om als nieuw kind in de groep te komen. Zij doen er daarom alles aan om het voor een nieuw kind gemakkelijker te maken. Wij helpen samen een nieuw kind zich thuis te laten voelen.

5.2 Samenwerking met kern- en ketenpartners

Onderwijssector

Onderstaande lijst laat zien met welke onderwijssectoren onze school samenwerkt.

Onderwijssector
Regulier basisonderwijs (bao)
Regulier voortgezet onderwijs (vo)
Speciaal basisonderwijs (sbo)
Speciaal onderwijs (so)
Voortgezet speciaal onderwijs (vso)

Keten- / Kernpartner

Onderstaande lijst laat zien met welke partners onze school samenwerkt. Deze partnerorganisaties bieden gespecialiseerde ondersteuning of hulp in en rond de thuissituatie, voor opvoeding, gezondheid of veiligheid. Deze samenwerkingsrelaties bepalen mede in hoeverre de school in staat is om ondersteuning af te stemmen met overige hulp.

Keten-/kernpartner
Begeleider passend onderwijs van het SWV
Centrum Jeugd en gezin (CJG)
GGZ / Jeugd-GGZ
Jeugdgezondheidszorg (JGZ)
Jeugdhulpverlening
Leerplichtambtenaar
Lokale overheid/gemeente
Schoolmaatschappelijk werk / gezinswerker

Andere keten-/kernpartners
Junis kinderopvang

6. Planvorming en cyclisch werken

In dit hoofdstuk is beschreven hoe we binnen onze school de ondersteuning borgen door cyclisch werken in een PDCA-cyclus.

6.1 Schoolondersteuningsprofiel (SOP)

In dit schoolondersteuningsprofiel (SOP) legt onze school vast welke ondersteuning de school kan bieden aan leerlingen die dat nodig hebben. Ook staat hierin welke ambities de school heeft voor de toekomst.

Het SOP van onze school wordt jaarlijks geëvalueerd en geactualiseerd.

De Directie, team- of afdelingsleider is verantwoordelijk voor de actualisatie.

Hoe houdt onze school het SOP bij?

Jaarlijks vindt er een evaluatie plaats met eventueel een bijstelling van het profiel. Bij tussentijdse wijzigingen, die invloed hebben op het SOP, zal het SOP digitaal aangepast worden.

6.2 Ontwikkelingsperspectiefplannen (OPP)

Voor leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben, stelt onze school een ontwikkelingsperspectiefplan (OPP) op. Hierin staan de onderwijsdoelen en ondersteuning beschreven.

De OPP's van onze leerlingen worden jaarlijks geëvalueerd en geactualiseerd.

De Leraar is verantwoordelijk voor de actualisatie.

Hoe houdt onze school de OPP's bij?

Jaarlijks wordt het OPP door de leerkracht opgesteld en tweemaal per jaar wordt het OPP geëvalueerd met de ouders.

Hoe houdt onze school bij of doelen uit de OPP's worden gerealiseerd?

Het OPP wordt jaarlijks door de leerkrachten opgesteld, en tweemaal per jaar geëvalueerd met de ouders.

7. Bijlage

Overzicht specialisten

In dit hoofdstuk vind je een overzicht van alle specialisten met de bijbehorende definitie die gehanteerd wordt in de vragenlijst van Perspectief op School.

Specialist	Definitie
Beeldcoach en/of video-interactie-begeleider	Een deskundige die is bedoeld om leraargedrag te verbeteren door middel van persoonlijke begeleiding of het bespreken van video opnamen.
Begeleider passend onderwijs	De begeleider passend onderwijs richt zich op het leerproces en de ondersteuningsvragen van leerlingen en leraren.
Dyscalculiespecialist	Een dyscalculiespecialist is een deskundige in het signaleren van dyscalculie bij leerlingen en het opstellen van een accurate aanpak.
Dyslexiespecialist	Een dyslexiespecialist is een deskundige in het signaleren van dyslexie bij leerlingen en het opstellen van een accurate aanpak.
Fysiek specialist (zoals motorisch remedial teacher)	Een deskundige die extra onderwijshulp verleent in het kader van de bewegingsopvoeding. Zij richten zich op de ontwikkeling van het bewegingsgedrag van het kind.
Gedrag / sociale vaardigheden specialist	Een sova-specialist is een deskundige die helpt in de ontwikkeling van vaardigheden die betrekking hebben op de omgang met anderen. Bij sociale vaardigheden horen onder andere: inzicht hebben in de ander, goed kunnen luisteren, aandacht hebben voor andermans gevoelens en conflicten oplossen.
Jonge kind specialist	Een deskundige die zich heeft gespecialiseerd in de ontwikkeling en behoeften van het jonge kind.
Logopedist	Een logopedist in het onderwijs is een paramedicus die preventie, zorg, training en advies biedt met betrekking tot de primaire mondfuncties (zuigen, slikken en kauwen), het gehoor, de stem, de taal en de spraak.
Meer- en hoogbegaafdheid specialist	Een deskundige in het begeleiden van leerlingen met een aanleg om tot uitzonderlijke prestaties te komen.
Minder- en laagbegaafdheid specialist	Een deskundige die zich bezig houdt met leerlingen die minder dan gemiddeld begaafd zijn.
NT2-specialist	Een specialist op het gebied van Nederlandse taalverwerving voor leerlingen met een anderstalige achtergrond.
Ondersteuningsadviseur / gedragswetenschapper	De ondersteuningsadviseur kenmerkt zich als een gedragswetenschapper met brede kennis van de school, die bijdraagt aan de ontwikkeling van leerlingen met gedragsproblemen. Zij coachen hierin vaak leraren, ambulant begeleiders en anderen. Veelal is dit een psycholoog of orthopedagoog.
Orthopedagoog	De orthopedagoog maakt voor mensen met ontwikkelings, leer- en gedragsproblemen een behandel- en begeleidingsplan dat hun situatie kan verbeteren. Zodoende probeert de orthopedagoog ervoor te zorgen dat zij de hulp krijgen die het beste bij hun karakter en problemen aansluit, met als doel hun ontwikkeling te optimaliseren en hun

	participatiekansen te maximaliseren. Orthopedagogiek is dus een specialisatie in het wetenschappelijk onderwijs.
Psycholoog	Een psycholoog is een professioneel deskundige in de psychologie, de wetenschap die zich bezighoudt met het innerlijk leven (kennen, voelen en streven) en het gedrag van de mens.
Reken-/wiskunde-specialist	Een reken- en wiskundespecialist is een deskundige in het signaleren van reken- en wiskunde problemen bij leerlingen en het opstellen van een accurate aanpak.
Taal-/leesspecialist	Een taal- en leesspecialist is een deskundige in het signaleren van taal- en leesproblemen bij leerlingen en het opstellen van een accurate aanpak.
Interne begeleiding	Een deskundige die zich bezig houdt met coördinerende, begeleidende en innoverende taken op school.
Leerlingbegeleiding	Een deskundige die leerlingen met problemen bijstaat, adviseert of doorverwijst.
Remedial teaching	Een deskundige die hulp verleent aan leerlingen met leerproblemen of gedragsstoornissen (zoals faalangst).
Zorgcoördinatie	Een deskundige die zich bezig houdt met coördinerende, begeleidende en innoverende taken op school.